

Ἐν Βερολίῳ τῇ 8ῃ Αὐγούστου 1895

Ἀξιότιμε φίλε κ. Ἀρσένη,

Ἔλαβον τὴν εὐγενῆ ὑμῶν ἐπιστολὴν μετὰ τοῦ λαμπροῦ τόμου τοῦ 1895 τῆς «**Ποικίλης Στοᾶς**» σπεύδων δὲ διαβιδάζω ὑμῖν δι' ἀμφότερα τὰ θερμὰ μου εὐχαριστήρια. Πράγματι ὁ τόμος οὗτος μοι φαίνεται ὁ ἐντελέστερος τῶν μέχρι τῆς σήμερον ἐκδοθέντων καὶ λόγῳ τῆς σπουδαιότητος καὶ τὰ μέγιστα ἐνδιαφερούσης ὕλης καὶ διὰ τῶν εἰκόνων τὴν ποικιλίαν καὶ καλλονὴν, ἐστὲ δὲ ἄξιος ἀπειρῶν καὶ εἰλικρινῶν συγχαρητηρίων ἐπὶ τῷ φιλοτιμῷ ζήλῳ μεθ' οὗ, οὐ μόνον ἀπὸ τοσοῦτων ἐτῶν ἐμμένετε εἰς τὸν ἀγαθὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ διαρκῶς προβαίνετε ἀπὸ βελτιώσεως εἰς βελτιώσιν.

Αἱ πολλαὶ καὶ καταθλιπτικαὶ ἀσχολίαι μου δὲν μοι ἐπέτρεψαν, ὅπως μετὰσχῶ ἐπὶ τριετίαν ἤδη τῆς συντάξεως τοῦ ὠραίου ὑμῶν ἡμερολογίου, καὶ ἤδη ἀσμένως πέμπω ὑμῖν διὰ τὸν τόμον τοῦ 1896 μίαν προᾶξιν ἐκ τῆς ὄλως ἀνεκδότου νέας Κωμῳδίας μου «**Οἱ Μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης**».

Μετὰ τῶν εἰλικρινεστέρων αἰσθημάτων ὁλος ὑμέτερος

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΚΩΜΩΔΙΑΣ
ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ. ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΚΥΡΙΑ ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ, χήρα.— ΖΕΛΕΙΑ, ἀδελφὴ αὐτῆς. — ΠΕΙΣΑΝΔΡΟΣ
ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ, δικηγόρος.— ΦΗΜΙΟΣ ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ, ποιητής.

ΕΡΠΙΑΔΗΣ, εἰσέρχεται κρατῶν βιβλιάριον καὶ φοιβάξων. Θυμάσιον! Θεσπέσιον! Ὅλα ἐμπνευσις! Ὅλα γλῶσσα! Ἴδού ποιήσις ἀληθῶς ἐθνικὴ!

ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ. Καὶ πῶς καλεῖται τὸ ἀριστούργημα;
ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ, οὐδόλως εἰς αὐτὸν προσέχων. ὦ
Πιερίδες, θυγατέρες τῆς Μνημοσύνης, εἰς ποῖα ὕψη μετεω-

ρίζετε τοὺς κλητοὺς ὑμῶν!

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Ἀνῆλθεν εἰς τὰ νέφη.

ΖΕΛΕΙΑ. Ὁ Πήγασος παραφέρεται.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ, ὡς ἄνω. Θησαυρὸς ἀνεκτίμητος! Κλέος ἀπαράμιλ-

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΣΕΝΗ «ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ»

λον ! Τίς ἐνθυμείται πλέον τοὺς ἀρχαίους ; Σαπφῶ, Πίνδαρε, Θεόκριτε, ῥικινὰ καὶ κατεσκληκότα γερόντια, ῥίφθητε εἰς τοῦ Ταρτάρου τὰ βάθη.

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Πρόκειται περὶ λυρικῶν ;

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐπικῶν, λυρικῶν, ὅ,τι ποθεῖτε. Ἴδου ὁ Ἐλικῶν ! Ἴδου ὁ Παρνασσός ! Ἴδου ὁ Ὀλυμπος !... ἀλλὰ σφριγῶντες, ἠθάζοντες, ἄξιοι τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος !

ΖΕΛΕΙΑ. Καὶ τίς ὁ τίτλος ;

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. — « Ὁ Κουρνᾶς, ἡ γιούλια καὶ γιασουμιᾶ. — »

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Μία Ἰταλικὴ καὶ δύο Τουρκικαὶ λέξεις. Παράδοξος Ἐλικῶν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Μάλιστα, Κύριε. Ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, μεταγενεστέρα, ἔθνικῆ ! Κάτω οἱ λογιώτατοι ! Κάτω οἱ τυμβωρύχοι !

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ, τείνουσα τὴν χεῖρα, ὅπως λάβῃ τὸ βιβλιάριον. Ἐπιτρέπετε ;

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἀκούσατε μᾶλλον, ἀκούσατε ! (ἀπαγγέλλει μετὰ στόμφοι.)

Τὸ ταῖρι

Ἐκεῖνος ἐσχατόγηρος, σιχαμερός, τσιφούτης,
φαλάκρας, κουτσοπόδαρος, κουφάλας καὶ φαφούτης,
Ἐκεῖνη μοσχολούλουδο, γαρουφαλιᾶς μπουμποῦκι,
νὰ γάμος ποῦ νὰ τραγουδοῦν ἀπ' τὴν χαρὰ κι' οἱ κοῦκοι !

(Οἱ παρεσιῶτες θεωροῦνται μετ' ἀπορίας καὶ συστέλλουσι τοὺς ὤμους). Ἐί τί λέγετε; Τί δύναμις ἐκφράσεως ! Τί ζωηρότης χρωματισμοῦ ! Ἀκούσατε καὶ ἄλλο. (Ἀπαγγέλλει.)

Ἡ φρονιάδα

Τι τσουρουφλίζεις καὶ βογκᾶς, μωρὴ καρδιά, βουθάσου,
Καὶ σὺ, Κατίγκω, γύρισε ἄλλοῦ τὰ μούτσουνα σου.
Ἐκεῖ ποῦ ἔχει, ζήτησε κουφέτα καὶ λουλούδια·
ἐγὼ βρωμῶ νυστικουλιά καὶ σὺ μοῦ θές τραγουδιᾶ.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Κωμικὰ στιχουργήματα, ὑπόπτου καλαισθησίας.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Πῶς κωμικά; Ἐθνικὴ γνησιὰ ἐμπνευσις. Θέλετε ὕψος; Ἴδου τὸ ἐξῆς. (Ἀπαγγέλλει.)

Τρώγω ψωμί τῆς ζητουλιᾶς, πίνω νερὸ ἀπ' τ' αὐλάκι,
ἔχω κουρέλια φορεσιά, κρεβάτι τὸ σοκάκι·
τρέχω σὰν σκύλος ποῦ ψοφᾷ ἀπ' τὴν πολλὴ κασιδα,
μὰ τῆς σκλαβιάς τὴν ἄτιμη δὲν φέρω ἀλυσίδα !

ΖΕΛΕΙΑ. Περὶ ὀρέξεων οὐδεὶς λόγος.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Βλέπω ὅτι τὰ ἐκτιμάτε. Διὰ τοὺς ἀδοαῖς ἀπαιτεῖται μῦθός τις. Ἴδου καὶ ἄλλο. (*Ἀπαγγέλλει.*)

Βαρεῖά κοιμάτ' ὁ ἄνδρας σου, Μαριῶ, ποῦ τύφλαις ν' ἄχη,
στὰ τσιμπλιασμένα μάτια του αἰώνιο συνάχι,
μὰ σὺ σιγὰ σηκώθηκες καὶ λούζεσαι μονάχη,
καὶ βλέπω τῆς μασχάλαις σου καὶ τῆ γυμνῆ σου βάχη.

Κ^α ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ, διακόπτουσα. Πλὴν, Κύριε Τερπιάδη, λησμονεῖσθε.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Διόλου! Διόλου! Μὴ δεσμεύετε τὴν μουσαν! Ἡ αἰδημοσύνη φθείρει τὴν ἐμπνευσιν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Καὶ ταῦτα καλεῖτε ποίησιν; Ὑμεῖς ὁ Φῆμιος Τερπιάδης; Φρίττει ἐπὶ τῆ συνωνυμίᾳ ὁ λιγύφθογγος τῆς Ἰθάκης ψάλτης.

Τὸν περὶ μουσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἠδεῖαν αἰοῖδην.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Οἷα σχολαστικότης! Τίς ἐννοεῖ ταῦτα σήμερον; Ὁμηρον θέλετε; Ἴδου πρόχειρος, κατὰ τὴν ἀρίστην μετάφρασιν, ἡ ἕρις τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τοῦ Ἀχιλλεύως. (*Ἀπαγγέλλει ἐκ τοῦ βιβλιαρίου.*)

Μὰ τότε κι' ὁ Ἀχιλλεύς τὸν ἀρκινάει,
μασκαρᾶ, πρωτοκλέφτη, γιᾶ τοῦ Ἀτρία,
γχεζουῖτη, ἀναμάρτητε, βεδίκολε,
Πῶς κάνεις ἀπὸ μᾶς νὰ σὲ στιμάρη,
ἀφοῦ ἀνθρωπιὰ δὲν ἔχεις λιματίδα;
Μήπως ἐγὼ ἤρτα, βρέ, μὲς τὴν Τρῳάδα
ἀπὸ ἔχθριτα δική μου γιὰ τσοῦ Τούρκους;
Ἐμὲ καὶ τί μοῦ κάναν οἱ Τρῳαδίταις;
Τίποτες, μὰ τὸ ναί. Μὰ ἤρτα γιὰ σένα,
σγοῦρδε, σερέτη, ἀλείτουρε, μασσόνο,
καὶ γιὰ τὸν κερατᾶ τὸν ἀδελφό σου.

Κ^α ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ. Ἐκ τῆς Σκύλλας εἰς τὴν Χάρυβδι.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Νόστιμος ἀληθῶς σάτυρα ἐνὸς τῶν εὐφυστέρων Ἑλλήνων.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Τὶ σάτυρα; Ἐθνικὴ μετάφρασις. Γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Μίμησις τῶν δημοτικῶν ᾠμάτων. Θῦμος τοῦ Ὑμηττοῦ! Ἄλλ' ἀκούσατε καὶ τῷτο, ἠρωϊκὸν ἐλεγείον εἰς τὴν Κυρὰ Φροσύνη καὶ τὰς δεκαεπτὰ κόρας τῶν Ἰωννίνων. (*Ἀπαγγέλλει.*)

Ἡ λίμνη ἐπουρπούριζε σὰν πίσσα ματωμένη,
ἐκούρνιαζαν οἱ Γκέγκιδες στὴ βάρκα στοιβασμένοι,

καὶ ὡς ὁ Βαΐας τοῦ φεσιῦ ἐτίναζε τὴν φούνταν,
 ἓνα κορίτζι στὸ νερὸ γυμνὸ ἐγκρεμιζοῦνταν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Πρὸς Θεοῦ! Πρὸς Θεοῦ. Ἡ σταματήσατε ἢ δραπε-
 τεύω.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐ! τί λέγετε; Τί θαυμασιά εἰκὼν! Τί ὕψος! Ἐκεῖνο
 τὸ «ἐπουρπούριζε»... πούρ.. πούρ.. ὡς τὸ ζέον ὕδωρ. Ἐκεῖνο τὸ «ἐκούρ-
 νιαζαν»... ὡς ἀρπακτικοὶ γῦπες.

ΖΕΛΕΙΑ. Ἡ ὡς ὄρνιθες.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐκεῖνο τὸ «ἐγκρεμιζοῦνταν». Ἐπος ὀλόκληρον εἰς
 μίαν λέξιν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Ἡ μᾶλλον οἰκτρὰ παραφθορὰ τοῦ «ἐκρημνίζοντο»
 καταλληλος διὰ μογγολικὰ χεῖλη.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Καὶ ὑμεῖς, Κυρία, τί λέγετε;

Κα ΜΕΓΑΠΗΝΘΟΥΣ. Ἀπέχομεν πάσης κρίσεως.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Βεβαίως τὰ ἥρωϊκὰ ὀλίγον ἐννοεῖτε, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ
 ῥωμαντικά. (Ἀπαγγέλλει.)

Ἡ πρωτομαγιά

Διὲ πῶς ἔλυωσαν τὰ χιόνια,
 διὰ τὰ νέα χελιδόνια
 καὶ τῆς πράσιναις ἰτιαῖς.
 Ἐλα, Μαί, πλήρης θάβρους,
 νὰ παντρέψῃς τοὺς γαιδάρους,
 νὰ μᾶς φέρῃς τῆς μυρτιαῖς.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. ὦ τοῦτο ὑπερβαίνει πᾶν ὄριον. Παύσατε ὑβρίζοντες
 τὰς Μούσας, ἃς δῆθεν ὑπηρετεῖτε. Θέλετε γλῶσσαν καὶ ποίησιν Ἑλλη-
 νικὴν, ἀξίαν τοῦ ὀνόματος, ἀξίαν τῶν ἀθανάτων προγόνων; Ἀκούσατε.
 (Ἀπαγγέλλει μετὰ περιπαθείας.)

Πᾶσαν νέαν αὐγὴν γλυκὴ ἄνθος λωτοῦ
 εἰς τοῦ Γάγγου τὸ κῦμ' ἀναθάλλει.
 Εἰς τὸν ἥλιον στίλβουν τὰ πέταλλ' αὐτοῦ,
 εὐωδίας ὁ κάλυξ του χύνει παντοῦ,
 ὡς χρυσῆ, μυροφόρος φιάλη.

Πλὴν ἐξαίφνης μὲ κρότους ὀρμῶν φοβερούς
 ἐξογκοῦται τοῦ Γάγγου τὸ κῦμα,
 καὶ τοὺς κλάδους συνθλά τοῦ λωτοῦ τοὺς χλωρούς,
 καὶ τὸ ἄνθος ἀνάρπαστον σύρει ὁ ῥοῦς
 εἰς σκοπέλους, εἰς ἄγνωστον μνημα.

Ἡ ζωὴ μου ἐπίσης μονήρης ἀνθεῖ
 εἰς τὸ ἄστατον κύμα τοῦ κόσμου.
 Εἰς τὸ φῶς τῶν βλεμμάτων σου ἂν θερμανθῆ,
 ἄς σβεσθῆ μετὰ ταῦτα καὶ ἄς μαρυνθῆ
 ὡς λωτός ὁ ὑγρὸς ὀφθαλμὸς μου.

***

ΖΕΛΕΙΑ. Ἀμίμητον!

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Δονεῖ τὰς μυχαιτάτας τῆς ψυχῆς ἵνας ὡς αἰ-
 ολικῆς λύρας ἤχῳ.

ΖΕΛΕΙΑ. Εὐγε! Κύριε Ὁρμενίδη. Ἠγνύουν ὅτι θάλλετε τὸ θεῖον πῦρ.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Φεῦ, Κυρία. Ἡ Θέμις διαιτᾶται μακρὰν τῆς Καστα-
 λίας· ἀλλ' ἀρκεῖ ὀλίγη πατριωτικὴ φιλοτιμία, ἡ ἐλαχίστη καλαισθησίας
 δόσις, ὅπως ἀγανακτῆ τις ἀκούων ὅσα ἠκούσαμεν, ὡς Ἑλληνικὴν ποίησιν
 ἐκπερόμενα.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ εἰρωνικῶς. Καὶ ὅπως ἀποστηθίζῃ τοὺς κέντρωνας τῶν
 σχολαστικῶν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Μὴ βλασφημῆτε. Σέβομαι τῶν κλεφτῶν τὰ τραγού-
 δια, διότι ἦσαν ἡ ἀξέστος ἀπήχησις τῆς ἠρωϊκῆς ἐποχῆς. Οὐμαζῶ τὸν
 Ζαλακώσταν, διότι ἐγράψεν εἰς τὴν δημῶδη, ἀλλ' ἀφοῦ ἐκαμίνευσεν αὐ-
 τὴν εἰς τὴν θεῖαν φλόγα μετὰ τῆς ἐπιμόνου προσπαθείας, ἦν ἀπαιτεῖ
 πᾶν γνήσιον καλλιτέχνημα. Ἀποτροπιάζομαι ὅμως τοὺς κηρύττοντας ὅτι,
 ἐπειδὴ οὕτως ὠμίλουν ἐν ἡμέραις βαρβαρότητος οἱ ὀρεσίβιοι ἀρματωλοὶ,
 ἐπειδὴ ἀπέμειναν ἀμαθεῖς αἱ κατώτεροι τοῦ λαοῦ τάξεις, δεόν νὰ κατα-
 δικασθῆ εἰς τὸ μίξοβάρβαρον τοῦτο συνονθύλευμα πάσης στρεβλώσεως καὶ
 πάσης ξενικῆς ἐξαχρειώσεως, ὀλόκληρον τὸ ἔθνος, τὸ σπεῦδον πρὸς τὴν
 ἐξευγένισιν καὶ τὴν ἀναβίωσιν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Μάτην ἐκθάπτετε τὰ λεξείδια, καὶ καταβροχθίζετε
 τὰς γραμματικὰς. Ἡ γλῶσσα ζῆ καὶ ῥέει, οὐδ' ἐπιστρέφει πρὸς τὰς πηγὰς.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Ἐνταῦθα κείται ἀκριβῶς ἡ ἀφορμὴ τῆς παρενοήσεως.
 Ἡ γλῶσσα ζῆ καὶ ῥέει, συμφωνῶ πληρέστατα· ἀλλ' ἡ κατάστασις, εἰς
 ἣν εὕρομεν αὐτὴν μετὰ τὴν δουλείαν, ἦν, οὐχὶ τὸ φυσικὸν προῖόν τοῦ χρό-
 νου, ἀλλὰ τὸ οἰκτρὸν ἀποτέλεσμα βιαίων καταστροφῶν. Μόλις ἀλλοιω-
 θεῖσα μέχρι τῆς ἀλώσεως, κατεθραύσθη τότε καὶ παρεφθάρη ὑπὸ τοὺς
 κτηνώδεις κατακτητὰς, οὕτως ὥστε ἡ θεῖα τοῦ Πλάτωνος φωνὴ μετεβλήθη
 ταχέως εἰς παράχρονον ἀσχημίαν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ὅπως δὴποτε εἰς ἡμᾶς τοιαύτη περιῆλθε.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖτε τὴν διαίωσιν τοῦ ὀνειδούς ;
 Διότι ἐπεσαν βράχοι καὶ κατερῆσαν τὸ ὑπερήφανον ῥεῦμα, τὸ κατο-
 πρίζον τὸν οὐρανόν, φρονεῖτε ὅτι μετεβλήθη εἰς ἔλος ; Διότι ὑπῆρξαμεν
 δούλοι, φρονεῖτε ὅτι κατεδικάσθημεν ὀριστικῶς εἰς τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ
 ῥάκη; Διότι αἱ Ἀθῆναι μετετρέπησαν εἰς πενιχρὰν πολίχνην, κατακρί-
 νετε τὴν ἀνοικοδόμησιν χρυσομαρμαῦρου πρωτεύουσας ; Διότι ἡ Ἑλλὰς ἐ-
 δηλώθη καὶ ἠτιμάσθη, θεωρεῖτε ἀδύνατον τὴν ἀνάστασιν ; Καλεῖτε τοῦτο
 παλινοδρόμησιν ; Οὐδ' ἐννοεῖτε ὅτι πρόκειται περὶ ἐπικτήτου βύπου, οὐ ἡ

ἀπόξισις ἀποτελεῖ ἀκριβῶς τὴν φυσικωτέραν, τὴν εὐγενεστέραν πρόοδον ; 'Ἄλλ' ἂν ὑμεῖς τυφλώττετε, ἐνόησε τὸ ἔθνος, ὑπὸ τοῦ ἐνστίκτου ἀγόμενον. Ἡσθάνθη τὴν πασιδῆλον ἀλήθειαν, ὅτι ἡ γλῶσσα διατελεῖ τὸ ἀκραιφνέστερον τοῦ πολιτισμοῦ κάτοπτρον, καὶ ἀποβαλὸν τὰ αἴσχη τῆς δουλείας, ἐπετέλεσεν ἐντὸς ἡμίσεως αἰῶνος ἀληθῶς θαυμασίαν παλινόρθωσιν. Καὶ ἤδη, ὅτε τὸ ἔργον βαίνει πρὸς τὴν συντέλειαν, ὅτε ἡ γλῶσσα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς ἀκμὴν, ὅτε θάλλει περικαλλεστέρα ἢ ἐπὶ τῶν Παλαιολόγων καὶ Κομνηνῶν, ἀμφισβητεῖτε ὑμεῖς εἰσέτι καὶ κατηγορεῖτε ἡμᾶς ὡς ὀπισθοδρομικούς, ἐν ᾧ ζητεῖτε τὴν παρακώλυσιν πάσης ἀναπλάσεως, τὴν γενέικουσιν πολυκλαύστου καταπτώσεως.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐχει καὶ ἡ δημώδης τὰς ἀπερίττους αὐτῆς καλλονάς.

ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ. Ἐστω· πλὴν καὶ τούτου δοθέντος, οὐδόλως συναισθάνεσθε οἷα καθήκοντα ἐπιβάλλει ἡμῖν τὸ περικλεές παρελθόν; Συνταυτίζετε ἡμᾶς, τοὺς ἀπογόνους τῶν θεσπεσιωτέρων ἐρμηνευτῶν τοῦ θεοῦ κάλλους, τοὺς ἀνακτήσαντας τὸν ἀφθιτον χρυσὸν τῆς πατρίου κληρονομίας, πρὸς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, ὧν οὐδὲ τὸ ἀλφάβητον εἰσέτι ἐγράφη. Ἄλλὰ μάτην ταλαιπωρεῖσθε· τὰ περίξ ἡμῶν φυόμενα ἀνθύλλα προέρχονται ἐκ τῆς ἀρχαίας ρίζης, ἥτις, μόλις λυτρωθεῖσα τοῦ κατακλύσαντος αὐτὴν βορβόρου, ἀνέδωκεν αὖθις θαλλούς. Τὸ πῦρ, τὸ διαφλέγον τὰ στήθη τῶν παρ' ἡμῖν μουσολήπτων, προέρχεται πάντοτε ἐκ τοῦ βωμοῦ τῶν Ἐστιάδων, καὶ δεόντως ἐκείνοι ἐκτιμῶσι τὴν ἀπαράμιλλον καλλονὴν τῶν θείων προτύπων, πρὸς ἃ διὰ στενῆς συνδέονται συγγενείας.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Διὰ τὸν πεζὸν λόγον ἴσως ἔχετε δίκαιον. Οὐδεὶς ἐλπίζει σήμερον ὅτι ἡ γλῶσσα τῆς ἀγορᾶς...

ΖΕΛΕΙΑ. Ἐννοεῖτε, βεβαίως, τοῦ παζαριοῦ.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐστω, τοῦ παζαριοῦ. . . θὰ ἐπιβληθῇ πλέον εἰς τὰς αἰθούσας, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὸν τύπον, εἰς τὸ βῆμα, εἰς τὸν ἄμβωνα. Ἄλλ' ἡ ποίησις διαφέρει.

ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ. Διαφέρει μάλιστα, ὡς ὁ ἀφρὸς τοῦ κύματος καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ ἄνθους. Ἡ ποίησις πανταχοῦ καὶ πάντοτε ὑπῆρξεν ἡ εὐγενεστέρα τῆς ψυχῆς ἐκδήλωσις, περιβληθεῖσα τὴν ἐν πάσῃ γλώσσῃ τιμιωτέραν μορφήν· ἐν ᾧ δὲ ἡ συνήθης κοινωνία, ὡς ὑμεῖς αὐτὸς λέγετε, μεταχειρίζεται πλέον διάλεκτον καθαρὰν καὶ ἀξίαν ἔθνους ἐλευθέρου, ἐν ᾧ ὑμεῖς ὁ ἴδιος οὕτως ὁμιλεῖτε μετὰ τῶν ἄλλων εὐ ἡγμένων ἀνθρώπων, θέλετε, ἅμα λάβητε ἀνὰ χεῖρας τὴν βάρβιτον, ἀντὶ νὰ μετεωρίζεσθε πρὸς τὰς αἰθερίους μονάς, νὰ καταπίπτετε μᾶλλον εἰς τὸν βόρβορον, καὶ νὰ μεταβάλλεσθε, ὑμεῖς ὁ Ἕλλην, ὁ λόγιος, εἰς ἄξεστον χειρῶνακτα ; Οἷος παραλογισμός!

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, Κύριε, ἄλλο ἢ ἔμπνευσις καὶ ἄλλο ἢ παιδεία. Ἐπιβάλλοντες εἰς τὸν ποιητὴν τὴν μάθησιν καὶ τὴν ἐργασίαν, περικόπτετε τὰς φυσικὰς αὐτοῦ πτέρυγας.

ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ. Καὶ πάλιν ἀπατάσθε. Ἐξ οὐρανοῦ βεβαίως τὸ δῶρον τῆς ἐμπνεύσεως, ἀλλ' ἡ θεία τέχνη, ἡ παράγουσα τ' ἀριστουργήματα, δι' ἀτρύτων μόνον ἀγώνων ἀποκτᾶται. Ἡ φρονεῖτε, ὅτι τὰ μεγάλα πνεύ-

ματα, τὰ κλείσαντα τὴν γῆν, ἐσταύρωσαν τὰς χεῖρας καὶ ἔψαλαν ὡς αἱ ἀηδόνες; Οὐχί, οὐχί! Δυσπρόσιτοί εἰσιν αἱ ἀκρόρειαί τοῦ Ὀλύμπου, ἔνθα διαιτῶνται οἱ Θεοί, καὶ ἀπαιτεῖται βίος ὀλόκληρος ἀκαμάτου ἐργασίας, ὅπως προσπελάσῃ ὁ μύστης εἰς τὸν ἱερὸν χῶρον. Γνωρίζω ὅτι σήμερον καλεῖται ποιητῆς πᾶς ὁ συνάπτων δύο καταλήξεις εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἀγυιῶν· ἀλλ' ἀπόδοτε εἰς τὴν τέχνην τὴν ἀληθῆ αὐτῆς περιωπῆν, καὶ, ἂν ἐλαττωθῶσιν οἱ φοιβόληπτοι, θ' ἀποκτήσητε φιλολογίαν ἀξίαν τοῦ ὀνόματος.

ΖΕΛΕΙΑ. Κύριε Ὁρμενίδη, τὰ θερμά μου συγχαρητήρια. Ὁμιλοῦντες περὶ τοῦ Ὀλύμπου, ἐζηλώσατε τὰς μεταμορφώσεις τοῦ Διός. Παρίστασθε σήμερον εἰς τοὺς ἐκπλήκτους ἡμῶν ὀφθαλμούς ὑπὸ παικίλας καὶ τῶς ἀγνώστους μορφάς.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Πταίω ἐγώ, ὅστις ἐλησμονήθην ἐνώπιον τοιοῦτου μικροῦ Ἀρχιλόχου.

ΖΕΛΕΙΑ. Εὐχαριστῶ. Ἐφοβούμην μὴ μὲ καλέσετε Ζωΐλον.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Μὲ ἀπέτρεψεν ἡ μετριοφροσύνη, θὰ παρεμβαλλόμην οὐτὼ πρὸς τὸν Ὀμηρον.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ χωρῶν πρὸς τὴν Κυρίαν Μεγαπένθους. Πάντες ὑπῆραμεν ἀσυγχώρητοι. Παρεσύρθημεν εἰς ματαίαν ἀμφισβήτησιν ἐνώπιον τῆς θείας καλλονῆς. Ἔχουμεν πρὸ ἡμῶν τὸ κράτιστον πλάσμα τῆς φύσεως, αἰσθανόμεθα φλεγόμενην, ἀνάρπαστον τὴν καρδίαν ἡμῶν, καὶ ὅμως φιλοσοφοῦμεν περὶ γλώσσης, ἀντὶ νὰ ἐκφωνῶμεν ὕμνους ἀφάτου ἔρωτος.

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Προτιμῶ τὴν φιλοσοφίαν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ, περιπαθῶς. Ἐπὶ δύο ἡμέρας ἐστερήθην τῆς θεάς ὑμῶν καὶ τὸ πάθος, πλημμυρῆσαν, ἐκρήγνυται ἀκατάσχετον. Εἶμαι ἡ καιομένη βᾶτος, ἡ ἐγκλείουσα τὸν θεόν. Ὁ μοιρολάτρης, ὁ πίπτων πρηνῆς καὶ ψάλλων τοὺς φαινοὺς φωστῆρας. Ὁ μάγος, ὁ ὀδηγούμενος ὑπὸ τοῦ ἀστέρος τῆς Βηθλεὲμ πρὸς τὴν φάτιν, ὅπου γεννᾶται ἡ ἐλπίς καὶ ἡ σωτηρία. ὦ! στρέψατε ἴλεως τὸ βλέμμα. Μὴ φρίξητε ἐκ τοῦ κλύδωνος, τοῦ ἐν ἐμοὶ ἀνακυκωμένου, καὶ δείχθητε τέλος εὐσπλαγχνος πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις ἐθύθιασεν ὑμῖν καὶ δόξαν καὶ ὑπαρξίν.

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Σύγγνωτε, ἐὰν ἀδυνατῶ νὰ ἐκτιμῆσω σήμερον τὴν περιωπῆν τοιαύτης ἀφοσιώσεως· ἀλλὰ πάσχω. Πρὸ μικροῦ μὲ κατέλαβε σφοδρὰ κεφαλαλγία καὶ ἀναγκάζομαι ν' ἀποσυρθῶ.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Κεφαλαλγία! Φεῦ, πάσχουσι καὶ τὰ αἰθέρια πλάσματα, τὰ ἐξ ἀμβροσίας καὶ νέκταρος ζυμωθέντα. ὦ, ἐὰν ἠδυνάμην νὰ ἐξαγοράσω τὴν ἴσιν ἀντὶ πάσης μου τῆς ὑστεροφημίας!

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Εὐχαριστῶ, ἀλλ' εἰς αὐριον.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἀποσύρομαι, ὅπως ὁ Ἀδάμ ἐκ τοῦ Παράδεισου, καταλείπων ὀπισθὲν μου τὴν τρυφὴν καὶ τὴν ἀθανασίαν, καὶ βαίνων πρὸς τὸ χάος καὶ τὸν ὄλεθρον. (Ἐξέρχεται.)

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Δύναμαι ἴσως νὰ καλέσω ἱατρόν;

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Εὐχαριστῶ, φίλε Κύριε Πείσανδρε. Μοὶ ἀκοῦσιν αἱ φροντίδες τῆς Ζελείας. (Τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα.)

ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ, *θλίβων αὐτὴν εὐσεβάστως. Εὐχομαι ταχίστην ἀνάβρωσιν.*

ΖΕΛΕΙΑ τῷ Ὀρμενίδῃ. Καὶ ἐγὼ ζητῶ μικρὰν χάριν. Πρὶν ἀναχωρήσητε, γράψετε μοι ἐκεῖ, εἰς τὸ λεύκωμά μου, (*Δεικνύει ἐπὶ τῆς τραπέζης λεύκωμα.*) τοὺς ὠραίους στίχους, οὓς ἀπηγγείλατε.

ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ. Πῶς; Πῶς; χάριν παρὰ τῶν πολεμιῶν;

ΖΕΛΕΙΑ. Συνομολογῶ βραχεῖαν ἀνακωχὴν. Εἰς αὖριον αἱ ἐχθροπραξίαι.

ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ. Εὐγνώμονῶ. Ἡ ἀνακωχὴ ὑπεμφαίνει τάσιν πρὸς παράδοσιν.

ΖΕΛΕΙΑ. Φοβοῦ τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας. (*Συναπέροχεται ζωηρῶς μετὰ τῆς κυρίας Μεγαπένθους.*)

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

ΕΝΘΥΜΗΣΗ

Ἐφυγες κ' ἡ γαλήνη πάει μαζί σου,
 ποῦ μέσα στὴ λευκὴ τῆς τὴν ἀγκάλῃ
 κοιμότανε τὸ κύμα τῆς ἀθύσσου,
 γλυκὰ φλοισβίζοντας στὸ περιγιάλι.

✱

Ἄχ, τώρα τοῦ κακοῦ ζητᾷ ἡ ματιά μου
 στὴν ἀπαλόστρωτη ἀμμουδιὰ τὸ μέρος
 ποῦ μέσ στα βασιλέματα ὁ ἔρωσ
 νὰ γύρης σ' ἔφερνε ἐκεῖ σιμά μου.

✱

Τὸ κύμα ἐφούσκωσε, τὸ κύμα ὀρθώθη
 στὴ χειμωνιάτικη ἀνεμοζάλλῃ
 καὶ τ' ἀμμουδένιο μας τὸ περιγιάλι
 χαλίκια σήμερα καὶ φύκια ἐστρώθη.

✱

Ἡ βάρκα δὲν προσμένει νὰ μᾶς πάγῃ
 κατὰ τὰ σεληνόφωτα πελάγῃ
 μακρὰν ἀπὸ τὸ κύμα' ἀνασυρμένη,
 κοίτεται στὸ πλευρὸ βαριά γερμένη.

✱

Σ. Δ. Π. Σ. Ὁ συμπαθὴς φίλος κ. Ἀριστομένης Προβελέγγιος, πάντοτε τιμῶν τὴν «*Ποικίλην Σποδὴν*» διὰ τῆς ἐκλεκτῆς συμμετοχῆς του, ἐπεμψεν ἡμῖν καὶ διὰ τον παρόντα τόμον τὸ ἀνωτέρω ὠραῖον ποίημα αὐτοῦ, ἐκ τῆς λίαν προσεχῶς ἐκδιδομένης Ποιητικῆς Συλλογῆς του. Δὲν ἀμφιδάλλομεν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον μετὰ θερμῆς δεξιῶσεως θὰ χαρετήσῃ τὴν ἐκδοσὶν τῶν λαμπρῶν ἔργων τοῦ διαπρεποῦς λυρικοῦ ποιητοῦ μας.